

OPRICHTEN SCHAAKCLUB

Bij het oprichten van een schaakclub komt het nodige kijken. In dit artikel de voornaamste aandachtspunten zodat initiatiefnemers goed kunnen inschatten of hun plan haalbaar is.

OPRICHTING

Bij het oprichten van een schaakclub komen allereerst de nodige formele eisen kijken. De meeste regionale bonden eisen dat de schaakclub een rechtspersoon is. In dat geval moet de nieuwe club door een notariële akte opgericht worden. Tevens zal men zich inschrijven in het verenigingsregister van de Kamer van Koophandel. Dit kost naast de nodige tijd vooral ook geld: de notariskosten bedragen minimaal € 250! (zie de site www.degoedkoopstenotaris.nl) Zijn er persoonlijke contacten met een notaris dan is het misschien mogelijk om dit voor een vriendenprijs (of gratis?) te laten geschieden. Je kan mogelijk ook een schaakclub oprichten zonder notariële akte, maar dan zijn alle bestuursleden "hoofdelijk aansprakelijk". Dat is zeker een idee als er geen grote financiële risico's in het spel zijn. Tenslotte moet er ook materiaal (borden, stukken, klokken) gekocht worden en dat is nogal prijzig. Mogelijk kan men materiaal overnemen van een schaakclub in de buurt of eenmalig een startbedrag aan de (potentiële) leden vragen. Materiaal laten sponsoren is een andere mogelijkheid.

AANTAL LEDEN

Een schaakclub is levensvatbaar als er minimaal 20 actieve leden zijn, al zijn er ook enkele (vrienden-) clubs bekend die met minder leden bloeien. Met ongeveer 20 leden is de interne competitie "gezond": men hoeft niet elke week tegen dezelfde tegenstander. Ook voor deelname aan de bondscompetitie (meestal teams van 8 of 10 spelers) is het wenselijk om de nodige reserves te hebben. Daarnaast zijn de vaste kosten (zaalhuur, materiaal kopen) makkelijker op te brengen naarmate er meer leden zijn.

ACCOMMODATIE

Een goede, betaalbare accommodatie is van groot belang voor een schaakclub. Een beginnende club komt veelal terecht in een zaaltje van een buurtcentrum, een school, een kantine of een café/restaurant. Een groot voordeel is een accommodatie welke goed te bereiken is per auto en er dus voldoende (en betaalbare) parkeergelegenheid in de buurt is! Daarnaast is het wenselijk om een leuke bar te hebben, want het sociale aspect wordt steeds belangrijker gevonden. Een bar in 'eigen beheer' kan extra geld voor de club opleveren.

FINANCIEN

Schaken is en blijft een goedkope sport en de contributies zijn veelal ook aan de lage kant. De afdracht aan de schaakbond is per regionale bond verschillend, maar ligt meestal rond de € 50 per lid per jaar. Heb je als club wat te bieden (mooie accommodatie, goede trainingen, leuk clubblad, veel extra activiteiten) dan mag de contributie best wat hoger zijn. Bij elke voetbal-, hockey- en tennisclub betaalt men het veelvoudige aan contributie! Ook kan je het profijtbeginsel van toepassing laten zijn voor bepaalde activiteiten. Als men bijvoorbeeld extra trainingen wil volgen, moet daar ook extra voor betaald worden. Ook kan de club op zoek gaan naar sponsoren, niet alleen voor de hele club, maar bijvoorbeeld voor concrete doelen zoals materiaal, toernooi of jubilea. Tenslotte geven sommige gemeentes subsidie voor nieuwe clubs, accommodatie, jeugdleden, evenementen, etc.

KNSB-SUBSIDIE

De Koninklijke Nederlandse Schaakbond (KNSB) heeft een subsidie voor startende clubs. Momenteel €11,35 per nieuw lid met een maximum subsidie voor 12 leden (€136,20). Het moet een nieuwe club zijn (geen fusie of afscheiding) en de gesubsidieerde leden mogen in de twee voorafgaande jaren niet lid zijn geweest van de KNSB.

KADER

Bij een nieuwe club zijn er altijd een paar enthousiastelingen die de oprichting ter hand nemen. Dat zijn ook de bestuursleden van het eerste uur en dat is voor een kleine club nog goed te doen met 1-2-3 man. Mocht de club langer bestaan dan zal er nieuw kader nodig zijn en dan moet je goed voor ogen hebben wie je vraagt, waar die persoon goed in is en hoe je die persoon het beste kan gebruiken in je organisatie.

LEERMETHODE

Nederland beschikt over de een uitstekende leermethode, zodat ook volwassenen zich verder kunnen bekwamen in het schaakspel. Rob Brunia en Cor van Wijgerden hebben de 'Stappenmethode' ontwikkeld waarin men in 6 stappen naar hoog niveau kan doorleren. Door hun achtergrond (sterke schakers, didactici en beiden jarenlange ervaring als leraar) is er een goed doordachte en uitgeprobeerde leermethode ontstaan die uniek is in de wereld. Voor de pupillen fraaie werkboeken en voor de docenten handleidingen waarin voorbeeldlessen en de achterliggende bedoelingen worden aangegeven. In de 'kadercursussen' van de Koninklijke Nederlandse Schaakbond (KNSB) kan men zich bekwamen in het les geven. Hoe hoger je komt in deze methode, des te meer de schaakkracht van belang wordt. Houdt daar rekening mee!

ACTIVITEITEN

Naast de reguliere interne competitie, en - eventuele - trainingen spelen de meeste leden ook nog in de 'externe competitie' (teams) van de regionale bond. Op zich een aardig aanbod, maar als de leden enthousiast zijn voor het schaken willen ze meer. Kan je als club 'meer' bieden, dan zal je zien dat het ledental zal oplopen! Een actief beleid voeren om toernooien te bezoeken is iets wat nog niet bij veel clubs standaard is. Daarnaast kan men denken aan: extra trainingen (voor de toppers) organiseren, zelf toernooien organiseren, speciale avonden met aparte activiteiten ('kolderschaak', weggeefschak, etc.), extra kampioenschappen op de club (snelschaak, rapidschaak, doorgeefschak, ??) zijn extra hoogtepunten, leuke prijzenavond, schaakkamp of -weekend organiseren, 'massakamp' tegen een andere jeugdclub, met de leden ook eens wat anders (midgetgolfen, bowlen) doen, etc. Dit is zo maar een opsomming van beproefde activiteiten in schakend Nederland.

INVULLING CLUBAVOND

Elke club organiseert zijn clubavond weer anders, de een wat meer competitie, de andere club wat meer training, weer een andere club heeft wat meer sociale activiteiten. De interne competitie blijft echter bij alle clubs de kernactiviteit op de schaakclub.

Daarnaast is de externe competitie (spelen in teams) een aanvulling op competitiegebied. Veel clubs organiseren jaarlijks nog enkele andere toernooien zoals snelschaak, rapidschaak en doorgeefschak. Naast de competitie(s) wordt er op veel clubs les/training gegeven, maar ook dat is per club verschillend. De keuze van competitievorm, beschikbare zaalruimte(s), beschikbaarheid trainer zijn enkele factoren die bepalend kunnen zijn in de keuze van je competitievormen. Zorg in ieder geval voor de nodige variëteit!

COMMUNICATIE

Goed en duidelijk contact naar de leden is van groot belang. Niet alleen om te zorgen dat iedereen goed op de hoogte is van de activiteiten van de club, maar ook om de betrokkenheid te vergroten. Hoe meer duidelijk is, des te beter de club zal draaien. Enkele ideeën in dit kader zijn: een informatieboekje [*adressen bestuur, ledenlijst, data, reglementen, informatie over competities*] als je lid wordt, een jaaroverzicht van de clubactiviteiten, een trainingsschema, een schema voor externe teams, een regelmatig verschijnend clubblad, wekelijks een a4-tje met informatie, een telefooncirkel, een e-mailing met actuele informatie, een eigen website, etc.

Modelstatuten en –huishoudelijk reglement zijn op de KNSB website te downloaden.
<http://www.schaakbond.nl/knsb/organisatie/servicepunten/kennisbank>

Relevante artikelen:

- Accommodatie (waar moet je allemaal aan denken m.b.t. geschikte accommodatie?)
- Organisatie clubavond (van de jeugd, maar ook geschikt voor clubavond volwassenen)
- Informatieboekje schaakclub (kopieën van voorbeelden en – digitaal – inhoudelijke informatie)
- Kader werven (wie, wat, waar en hoe?)
- Modelstatuten en –huishoudelijk reglement
- De schaakclub en de notaris
- Extra financiën
- Competitievormen (wat zijn de gangbare competitievormen in schakend Nederland)
- Kolderschaak (allerlei vormen van ludieke schaakvormen en thematoernooien)
- Opzetten trainingen voor volwassenen
- Stap voor stap (uitleg schaakontwikkeling van kinderen m.b.t. tempo van de stappen)
- Minicursus les geven (map van zo'n 30 pagina's)